Välkomna på informationsmöte!

Vårdnadshavare till HUTH-studerande i åk 2

27.1.2021

På agendan:
Studentexamen

Studiehandledare Jenny Polviander, Ålands lyceum
Studiehandledare Gabriella Husell, Ålands yrkesgymnasium

Kvällens information

- Kort allmänt om HUTH-studier
- Om HUTH-studier med tanke på högskolestudier
  - på Åland
  - på fastlandet
  - i Sverige
  - övriga världen
- **Om studentexamen för HUTH-studerande**

HUTH-studier

- Politiskt beslut
  - Inleddes hösten 2011
- Studerande vid Ålands yrkesgymnasium ges möjlighet att läsa en **högskoleförberedande utbildningshelhet**, HUTH.
- HUTH-studierna som läses vid Ålands lyceum
  - ersätter de flesta allmänna och valbara ämnena vid Ålands yrkesgymnasium, ca 1/3 av utbildningen
  - följer Ålands lyceums läroplan
  - ger en god grund för högskolestudier

ANTAL HUTH-STUDERANDE PER UTBILDNINGSPROGRAM LÅ 20-21

	BT	DAT IT	ET	FE MERK	FR	FTT	HR KOCK	NVA NVS	SOS BLU	VPT	VVS	
ÅK 1	2	1	-	5	-	-	-	-	1	-	-	9
ÅK 2	2	4	-	5	1	-	2	-	-	-	-	15
ÅK 3	2	1	2	2	-	1	1	-	5	-	1	15

Totalt 39 HUTH-studerande

HUTH-studier

Totalt 30 kurser fördelade på 5 perioder (3 år):

Ämne	Antal HUTH-kurser
Svenska	7
Engelska	7
Matematik	8
Samhällskunskap	4
Fysik	2
Geografi	1
Kemi	1

HUTH-studier och vidare studier

- **All yrkesutbildning vid ÅYG**, oavsett HUTH-studier, ger **grundläggande behörighet** att studera vid de nordiska universiteten och högskolorna.

- **HUTH**-studierna ger
  - God förberedelse för vidare studier på högskolenivå
  - Ökade möjligheter till antagning

Hur hänger studentprov och ansökan till vidare utbildning ihop?

Studentprovens betydelse för vidarestudier vid Högskolan på Åland

- Ingen alls …
- Antagningen bygger på
  - avgångsbetygets medeltal och vissa läroämnesvitsord beroende på valt utbildningsprogram
  - urvalsprov till vårdprogrammet

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Såväl studerande som avlagt **studentexamen** som enbart **yrkesinriktad grundexamen** har behörighet för högskolestudier i Finland.

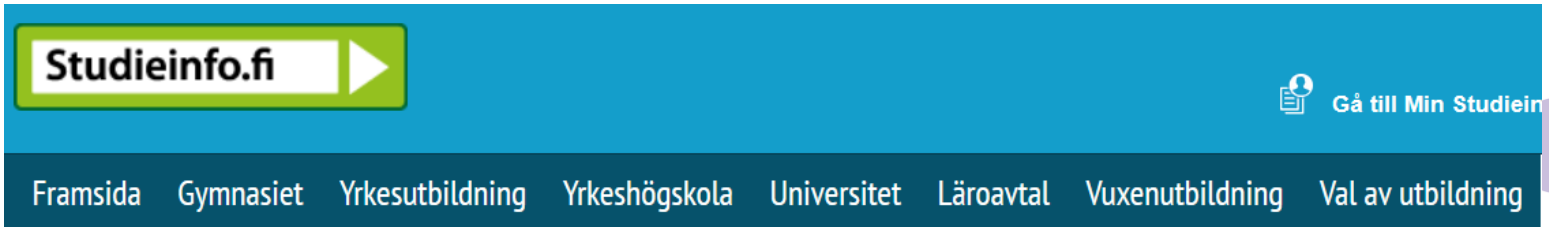

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Antagningen till **universitet/högskola** bygger på :

1) **Betygsurval** = Studentprovsresultaten
   - De flesta studerande antas endast på basen av studentprovsresultat (ca 50-80% av platserna på en utb.)
2) **Urvalsprov**
   - Avläggs av de som inte antas på basen av studentprovsresultat (ca 20-50%)
3) Även studier vid **öppna universitet** används vid antagningen (först till kvarn-princip)

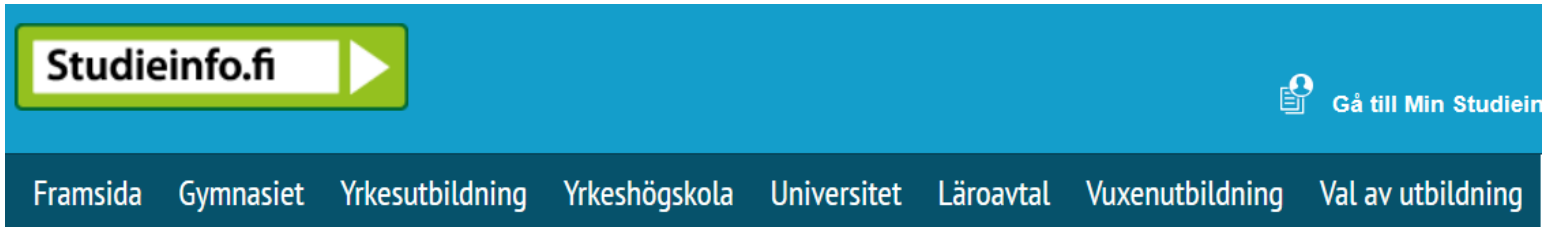

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Betygsurvalet till universitet och högskolor
  - Antalet studentprov som ger poäng varierar mellan utbildningarna
    - Olika antal prov beaktas (max 6)
    - Olika ämnen beaktas till olika utbildningar
    - Modersmålsprovet poängsätts alltid, i övrigt varierar det vilka ämnen som ger poäng

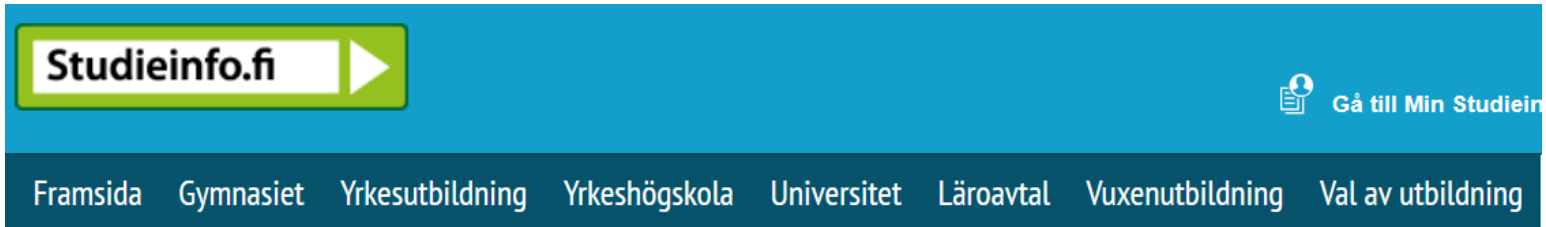

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Betygsurvalet (forts.)
  - Tröskelkriterier
    - Högskolan kan bestämma om sk tröskelvillkor, dvs att det krävs ett visst resultat i ett visst ämnesprov i studenten för att kunna antas
  - Direktval
    - Högskolan kan bestämma att ett visst resultat i ett visst ämnesprov i studenten berättigar till direkt antagning

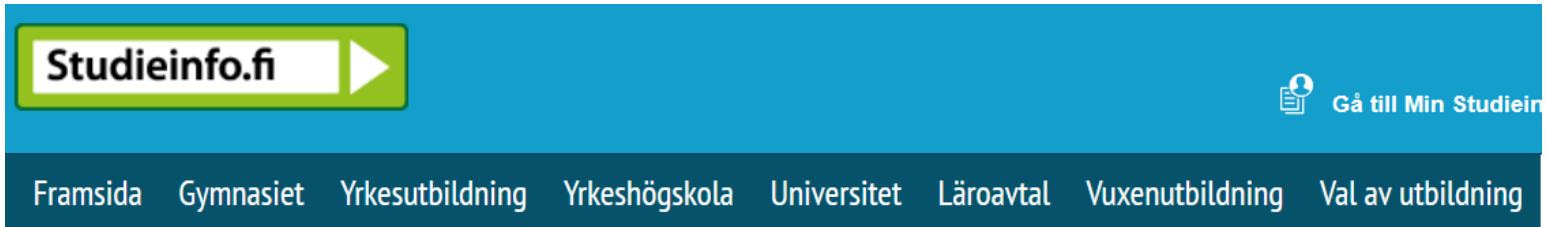

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Urvalsprov
  - Nytt är att urvalsproven inte ska kräva omfattande förhandsförberedelser av den studerande
  - Högskolorna samarbetar, gemensamma prov inom samma utbildningsområde
  - Proven kan bygga på **ämnesspecifikt material** eller testa mer **allmängiltiga färdigheter** som problemlösning, analytisk förmåga osv.
  - Material på förhand och/eller vid provtillfället

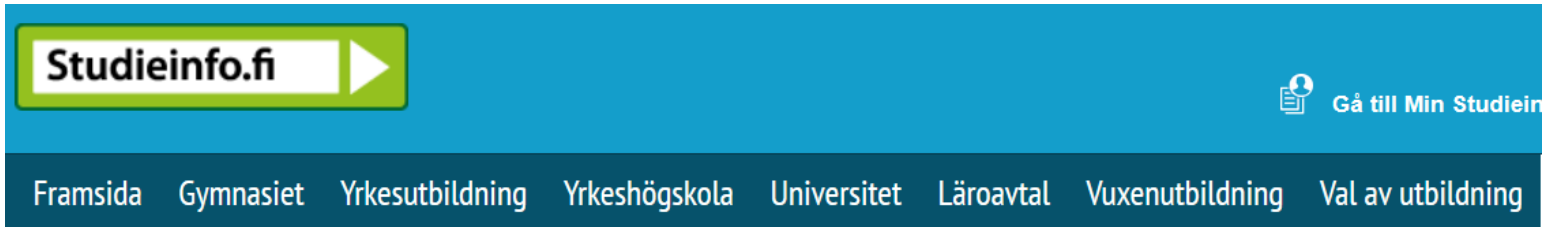

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- **Yrkeshögskolornas betygsantagning**
  - Olika poängtabeller för studentexamen och yrkesexamen.
  - De som har avlagt **dubbelexamen** (yrkesinriktad grund-examen och studentexamen) är med i den betygsbaserade antagningen med båda betygen, och blir antagen på basis av vilken examen som helst (den som ger mest poäng).
  - 5 studentprov ger poäng enligt en fastställd tabell
    - Studerande kan antas även på basis av poäng för 4 ämnen
    - Modersmål, matematik samt ett främmande språk ger alltid poäng

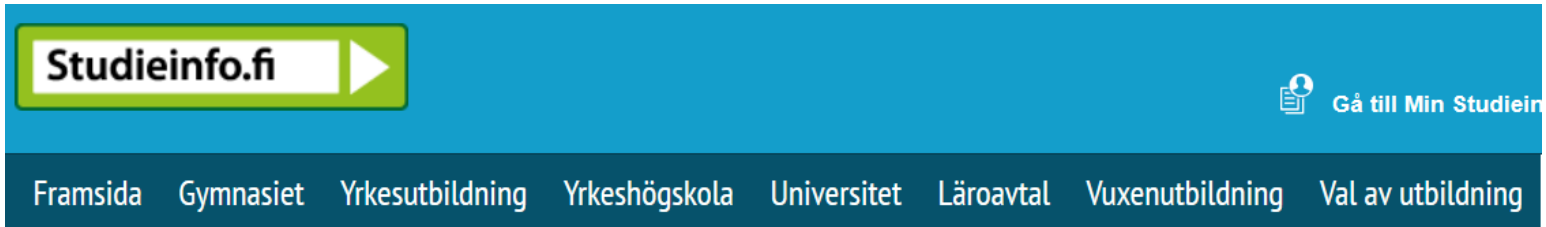

Sammanfattningsvis…

- Studerande som läser HUTH och skriver/inte skriver studentexamen antas på följande sätt

Ansökan till vidare utbildning	HUTH med studentexamen	HUTH utan studentexamen
Universitet och högskolor	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för studentprov - Kan vid behov delta i urvalsprov	- Deltar endast i urvalsprov
Yrkeshögskolor	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för studentprov - Deltar i betygs-urvalet med poäng för yrkesexamen - Kan vid behov delta i urvalsprov	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för yrkesexamen - Kan vid behov delta i urvalsprov

HUTH-studier och vidare studier i Sverige

- **Studentproven** beaktas inte vid antagningen

- **Grundläggande behörighet**
  - har alla som erhållit examen från Ålands yrkesgymnasium.

- **Särskild behörighet**
  - krävs dock på många utbildningsprogram på de svenska universiteten.
  - Den sökande ska, inom sina gymnasiala studier, ha läst vissa läroämnen på tillräckligt avancerad nivå.

HUTH-studier och vidare studier i Sverige

- HUTH-studierna uppfyller kraven för de behörighets-givande kurserna, s.k. *särskild behörighet*, enligt följande:

Ämne	Antal HUTH-kurser	Behörighet, Sverige
Svenska	7	Sv 3
Engelska	7	En 6
Matematik	8	Ma 3b
Samhällskunskap	4	Sh 2
Fysik	2	Nk 2
Geografi	1	
Kemi	1	

Behörigheter, jämförelse med och utan HUTH-studier

	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Svenska 3	√	X
Engelska (grundl. beh.)	√	√
Engelska 6	√	X
Matematik 1b	√	√
Matematik 2b	√	X*
Matematik 3b	√	X*
Naturkunskap 1b	√	√
Naturkunskap 2	√	X
Samhällskunskap 1b	√	√
Samhällskunskap 2	√	X
Idrott och hälsa 1	√	√

*Vissa sjöfartsutbildningar

Behörighet för vidare studier: några exempel

Sjuksköterske-programmet	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Engelska (grundl. beh.)	√	√
Matematik 2a/2b/2c	√	X
Naturkunskap 2	√	X
Samhällskunskap 1b	√	√

Behörighet för vidare studier: några exempel

Grundlärarprogrammet åk 4-6, Högskolan Dalarna	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Engelska 6	√	X
Matematik 2a/2b/2c	√	X
Naturkunskap 1b	√	√
Samhällskunskap 1b	√	√

Behörighet för vidare studier: några exempel

Ekonomprogram, flera högskolor	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Engelska 6	√	X
Matematik 3b/3c	√	X
Samhällskunskap 1b	√	√

Sammanfattning: Studentprovens betydelse för vidarestudier i…

- **FINLAND**
  - Med studentexamen konkurrerar den sökande i fler kvoter = ökad chans till antagning

- **SVERIGE**
  - Ingen alls …
  - Antagningen bygger på
    - avgångsbetygets medeltal eller resultat från högskoleprovet
  - Behörigheter krävs för att kunna söka & bli antagen

Studentprovens betydelse för vidarestudier utanför Norden

- Alla länder/lärosäten har sina specifika antagningsregler.
  - Studentbetyget oftast viktigast
    - Men till ex. Norge, Danmark och Irland beaktas både avgångsbetyget och studentbetyg.
  - Ofta krävs referenser, personligt brev, språktest mm.
  - Ibland urvalsprov, intervjuer mm.

Studentexamen

- En nationell examen
- Ger behörighet för högskolestudier både nationellt och internationellt

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

Studentexamen

Fem prov för de som inleder sin examen fr o m våren 2022.

- 4 obligatoriska studentprov
- HUTH-paketet förbereder för
  - Modersmål
  - Engelska, lång nivå
  - Matematik
  - Samhällslära
- Ett av proven måste vara på lång nivå (engelska)
- Möjlighet att skriva **extra prov**
  - om den studerande har kunskaper inhämtade på annat sätt än genom HUTH-studier
  - Yrkesstuderande har stor frihet att välja andra ämnen att skriva, men förutsätter i så fall <u>självstudier</u>

Digitala studentprov skrivs i Abitti*:
- övas i de flesta kurser

* Abitti = studentexamens-nämndens egna slutna operativsystem

Kraftverk & kablar...

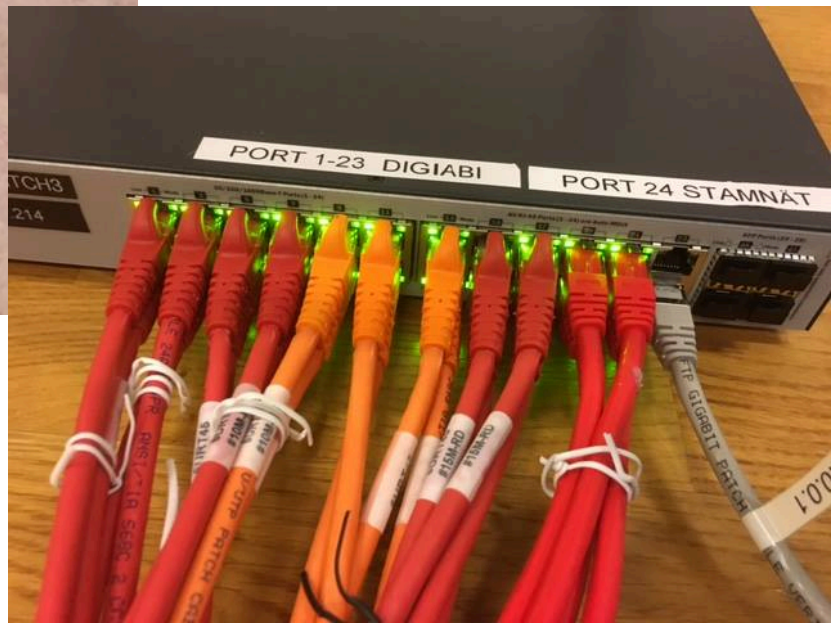

Klart för studentprov!

Vad innebär digitala studentprov?

Det finns lånedatorer för de som behöver.

- Studerande använder sin egen dator
  - Välfungerande, laddningsbar, uppdaterad...
- Proven skrivs i en sluten miljö (start via usb-sticka)
- Mer mångsidigt prov
  - En stor variation av uppgifter
  - Olika typer av material

- **Plus:** enklare att skriva långa svar, redigera svaren, säkrare, lättare att rätta, möjlighet till anonymitet, mer variation
- **Minus:** tungt att läsa på skärmen, nya typer av slarvfel, viss osäkerhet kring nya uppgifter

Skribenten ska ha med sig:

1. **GILTIGT ID-KORT, KÖRKORT, PASS etc.**
2. **SIN DATOR**
   - Strömkabeln till datorn
   - Fungerande hörlurar till sin dator

- Något att äta & dricka – utan text!
  - Proven är 6 timmar långa!
- Penna och suddgummi! Papper finns.
  - Frivilligt, men rekommenderas.
- Anvisningar på Studentexamensnämndens webbplats

OBS!

Viktigt att hålla sig uppdaterad, speciellt i dessa tider, så studerande uppmanas följa med e-posten dagligen.

Studentprov

- Studentproven kan avläggas på antingen **höst** eller **vår**.
- Den studerande bestämmer själv hur skrivningarna fördelas: diskussion med studiehandledaren på ÅYG!
- Nedan några exempel:

Höst 2021 (september)	Vår 2022 (mars)
ENGELSKA, MATEMATIK	MODERSMÅL, SAMHÄLLSKUNSKAP
MODERSMÅL, ENGELSKA, MATEMATIK	SAMHÄLLSKUNSKAP,
ENGELSKA, MODERSMÅL, MATEMATIK, SAMHÄLLSKUNSKAP	

Studentprov hösten 2021

- Studentproven skrivs 13-24.9.2021
- Studerande går samtidigt sin **sista HUTH-modul**:
  - SV08 (prep), ENG10 (prep), MK07, MK09 (prep), SK04, KEK01

= Krävande period!

Datum	Studentprov
Mån 13.9	Modersmål, läskompetens
Fre 17.9	Engelska (långa språk)
Mån 20.9	Matematik
Tor 23.9	Samhällskunskap
Fre 24.9	Modersmål, skrivkompetens Svenska som andraspråk

Studentprov våren 2022

- Studentproven skrivs 15–25.3.2022
- Studerande läser samtidigt yrkesämnen:
  - Examensarbeten, LIA?

= Krävande veckor!

Datum	Studentprov
Tis 15.3	Modersmål, läskompetens Svenska som andraspråk
Fre 18.3	Modersmål, skrivkompetens
Mån 21.3	Engelska
Ons 23.3	Matematik
Fre 25.3	Samhällskunskap

Studentprov: Kostnader och specialarrangemang

- Studentproven konstrueras i Helsingfors och kostar att skriva:
  - Ca 14 € per provtillfälle (vår eller höst)
  - Ca 28 € per anmält prov

- Studerande med läs- och skrivsvårigheter har möjlighet till specialarrangemang:
  - förlängd tid

Provet i modersmålet

- **7 kurser förbereder för studentprovet i modersmålet:**
  - **SV01-06 + SV08 (prepkurs)**
- Modersmålsprovet är obligatoriskt för samtliga skribenter.
- Det skrivs vid två separata skrivtillfällen och består av

  1) ett läskompetensprov

  2) ett skrivkompetensprov
- Slutvitsordet baserar sig på båda proven. Skribenten måste delta i både läs- och skrivkompetensproven.
- Provmaterial:
  - Skrivet, illustrerat och grafiskt textmaterial
  - Utdrag ur filmer, teater, radio m.m.

Provet i engelska

- **7 kurser förbereder för studentprovet i engelska:**
  - **ENG01-06 + ENG10 (prepkurs)**
- Delområden som testas:
  - Hörförståelse
  - Läsförståelse
  - Skriftlig framställning
  - Muntlig framställning (på kommande)
  - Behärskning av ordförrådet och strukturer
- Uppgiftstyper:
  - Olika typer av text
  - Bild och video m.m.

Provet i kort matematik

- **8 kurser förbereder för studentprovet i matematik:**
  - **MK01-07 + MK09**
- Provet har flera delar med såväl obligatoriska som valbara uppgifter.
- Första A-delen av provet räknas *utan* kalkylator, den senare B-delen *med*.
- MAOLs-tabeller och räknare endast digitalt numera.

Ämnesrealen, samhällslära

- **Följande kurser förbereder för studentprovet i samhällslära:**
  - **SK01-SK04**
- Provet byggs upp av moduler av varierande uppgiftstyp och svårighetsgrad
  - En del uppgifter kan vara obligatoriska
  - Studerande svarar på 5 av 9 frågor
- Provmaterial
  - Skrivna dokument: texter, artikeldatabaser
  - Visuellt material: diagram, kartor, bilder
  - Audiovisuellt material: videor, animationer, simulationer, ljudfiler
  - Numeriskt material: tabeller, statistik, mätningsresultat

Ämnesrealen

- Proven byggs upp i moduler; varje modul innehåller olika typer av frågor

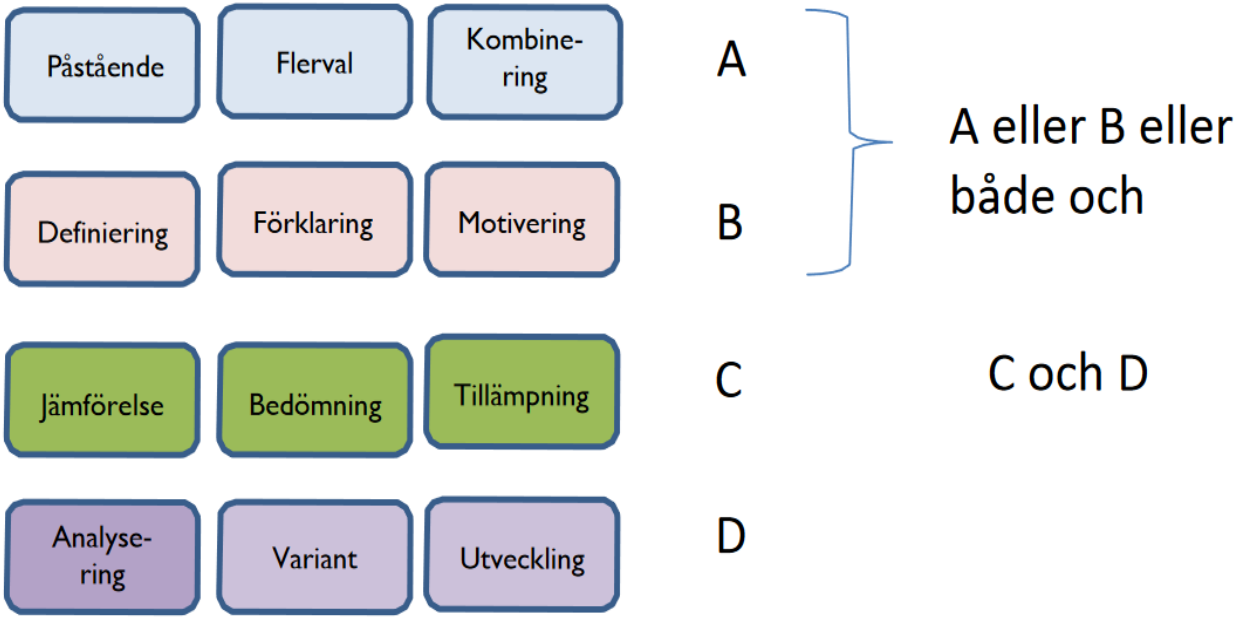

- Viss valfrihet vilka frågor skribenten besvarar

Gamla prov med svar & studietekniska tips på Abimix

yle Svenska Yle Arenan Ämnen Meny Sök

abimix
KUNSKAP FÖR ALLA

Abimix Meny

Öva

Abimix övningsverktyg med tidigare studentprov

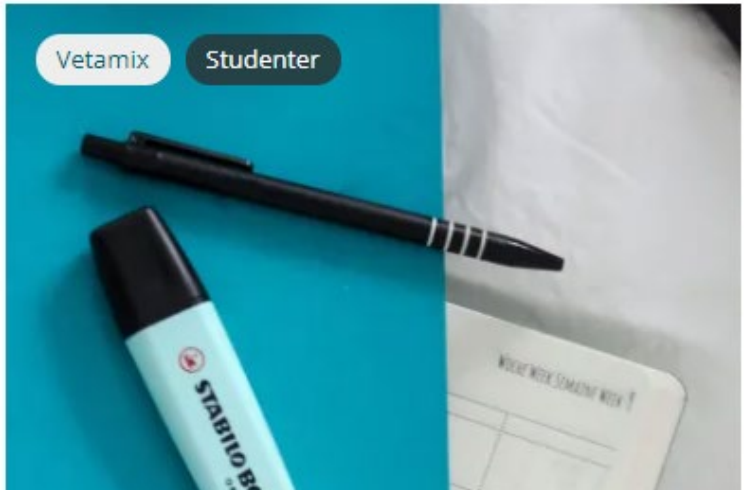

Öva till studentskrivningarna med Abimix!

Studier

Studentexamensvitsorden

- Laudatur (L)
- Eximia cum laude approbatur (E)
- Magna cum laude approbatur (M)
- Cum laude approbatur (C)
- Lubentur approbatur (B)
- Approbatur (A)
- Improbatur (I)

→ Godkända resultat i de 4 obligatoriska proven är grunden för examen

→ Poänggränser för gamla prov på SEN:s webbplats:

- Proven bedöms med olika poängskalor, max 120 poäng i realämnen; max 299 i språk osv.

Studentexamensvitsord

▪ Laudatur	(L)	**7p**
▪ Eximia cum laude approbatur	(E)	**6p**
▪ Magna cum laude approbatur	(M)	**5p**
▪ Cum laude approbatur	(C)	**4p**
▪ Lubentur approbatur	(B)	**3p**
▪ Approbatur	(A)	**2p**
▪ Improbatur	(I)	**0p**

→ Varje godkänt **studentprovsvitsord** har också ett eget värde, 2-7 poäng

→ Detta blir aktuellt om skribenten får **underkänt**…

Studentexamensvitsord

▪ Laudatur	(L)	**7p**
▪ Eximia cum laude approbatur	(E)	**6p**
▪ Magna cum laude approbatur	(M)	**5p**
▪ Cum laude approbatur	(C)	**4p**
▪ Lubentur approbatur	(B)	**3p**
▪ Approbatur	(A)	**2p**
▪ Improbatur	(I)	**0p**

→ Varje godkänt studentprovsvitsord har också ett eget värde, 2-7 poäng

→ Dessa används poäng används om skribenten får **underkänt**…

Vad händer om man får underkänt (improbatur) i ett ämne?

- Ett underkänt vitsord i något av de fyra studentexamensproven kan kompenseras på följande sätt:

I+	kompenseras med poängtalet	12
I	kompenseras med poängtalet	14
I-	kompenseras med poängtalet	16
I=	kompenseras med poängtalet	18

Vad händer om man får underkänt (improbatur) i ett ämne?

- Exempel:

  Studerande Sture fick **I** i matematik, vilket kompenseras med **14 poäng**.

  Sture fick:

Matematik	**I**	(0p)
Modersmål	**C**	(4p)
Samhällskunskap	**C**	(4p)
Engelska	**C**	(4p)
		= **12 poäng**

INGEN STUDENTEXAMEN!

Vad kan Sture göra för att erhålla examen (underkänd i matematik)?

- Vid följande skrivtillfälle (höst/vår) kan Sture välja att skriva om prov i olika kombinationer

- Studiehandledarna diskuterar alternativen tillsammans med den studerande så att hen kan planera sina prov på bästa sätt

A)

Sture skriver om **matematiken** med krav på att uppnå minst ett Approbatur, dvs få ett **godkänt vitsord**.

Ämne	Vitsord	Nytt vitsord (om)
Matematik	I = 0 p	A = 2 p
Modersmål	C = 4 p	
Samhällskunskap	C = 4 p	
Engelska	C = 4 p	

Alla fyra prov är godkända.

➔ Sture erhåller studentexamen.

B)

Sture skriver om matematiken **och** ett eller flera av sina godkända prov

- målet är då att (utöver godkänt i matematik) för säkerhets skull höja redan godkända vitsord (och få fler poäng) för att kompensera vitsordet i matematik om provet blir underkänt igen

Ämne	Vitsord	Nytt vitsord (om)
Matematik	I = 0 p	I = 0 p
Modersmål	C = 4 p	M = 5 p
Samhällskunskap	C = 4 p	
Engelska	C = 4 p	M = 5 p
Poäng totalt	12 p	14 p

Vitordet I kompenseras med 14 poäng:

→ Sture erhåller studentexamen.

C)

Sture skriver om ett eller flera av sina godkända prov (men **inte** matematik)

- målet är då att höja redan godkända vitsord för att kompensera det ursprungliga underkända vitsordet i matematik

Ämne	Vitsord	Nytt vitsord (om)
Matematik	I = 0 p	
Modersmål	C = 4 p	M = 5 p
Samhällskunskap	C = 4 p	
Engelska	C = 4 p	M = 5 p
Poäng totalt	12 p	14 p

Vitsordet I kompenseras med 14 poäng:

→ Sture erhåller studentexamen.

Att göra om prov

- Ett underkänt prov får skrivas om **tre gånger vid de tre nästa examenstillfällena**.
- Ett godkänt prov får skrivas om **så många gånger man vill**. Ingen tidsgräns.

- Det är **alltid det bästa resultatet** som räknas!

STUDENTEXAMENSBETYG

Studerande X

HAR VID ÅLANDS LYCEUM

DELTAGIT I PROV SOM ANGES I 18 § (766/2004) I GYMNASIELAGEN (629/1998), I LAGEN OM ANORDNANDE AV STUDENTEXAMEN (672/2005) OCH I STATSRÅDETS FÖRORDNING OM STUDENTEXAMEN (915/2005), OCH HAR I DE OBLIGATORISKA PROVEN BEDÖMTS MED VITSORDEN

MODERSMÅLET, SVENSKA	LUBENTER APPROBATUR
ENGELSKA, LÅNG LÄROKURS	LUBENTER APPROBATUR
PSYKOLOGI	APPROBATUR
MATEMATIK, KORT LÄROKURS	IMPROBATUR
OCH I EXTRA PROV MED VITSORDEN	
TYSKA, KORT LÄROKURS	CUM LAUDE APPROBATUR

AVLAGD STUDENTEXAMEN BEKRÄFTAS HÄRMED MED STUDENTEXAMENSNÄMNDENS SIGILL.

HELSINGFORS DEN 30 MAJ 2015

PATRIK SCHEININ

ORDFÖRANDE I STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

VITSORDEN FÖR PROVEN OCH MOTSVARANDE POÄNGTAL ÄR:

LAUDATUR (7), EXIMIA CUM LAUDE APPROBATUR (6), MAGNA CUM LAUDE APPROBATUR (5), CUM LAUDE APPROBATUR (4), LUBENTER APPROBATUR (3), APPROBATUR (2) OCH IMPROBATUR (0).

GEMALTO OY

Anmälan till studentproven

- Respektive studiehandledare för de olika yrkesprogrammen handleder kring studentproven
  - Information till studerande i april-maj
  - Studiehandledarna kallar till ett anmälningstillfälle

- Sista anmälningsdatum inför hösten 2021 är den **21.5 kl.15.00**
  - Anmälan till studentproven görs i Wilma
  - Blanketten skrivs ut & under samt lämnas till studiehandledaren

För mer information

- Gå in på studentexamensnämndens webbplats:
  www.ylioppilastutkinto.fi
  - Föreskrifter
  - Anvisningar inför digitala prov
  - Datum
  - Poänggränser
  - mm.
- Gamla studentprov finns på YLE:s webbsidor: Abimix.

Se HUTH-fliken på Studnet:

Studentexamen för HUTH-studerande

Skriv ut PDF

Studerande som valt HUTH kan välja att avlägga studentexamen. Avlagd studentexamen ger ökade möjligheter att söka till utbildningar i hela världen.

Studentexamen omfattar fyra obligatoriska prov samt därutöver ett eller flera valfria extra prov. Studentexamen avläggs under högst tre på varandra följande examenstillfällen (ex. vår-höst-vår). OBS! Vid det sista skrivtillfället måste minst ett prov vara obligatoriskt!

Modersmålet är obligatoriskt att skriva för samtliga studerande. Ett av proven måsta avläggas på lång nivå. HUTH-kurserna i engelska läses på lång nivå.

För att få avlägga studentprov bör man ha läst de obligatoriska kurserna i respektive ämne eller på annat sätt uppfylla tillräckliga kunskaper. Rekommendationen är därför att HUTH-studerande avlägger följande prov:

1.	Modersmål	Obligatoriskt prov för alla
2.	Engelska	Prov på lång nivå
3.	Matematik	
4.	Samhällskunskap	

Även andra studentexamnesprov kan komma ifråga. Prov i det andra inhemska språket, det vill säga finska kan ingå i examen. Det är också möjligt att skriva extra prov i till exempel språk. Den studerande kan skriva prov i ett eller flera realämnen, men endast ett ämnesrealprov kan vara obligatoriskt. Om studerande väljer att skriva prov som ej ingår i HUTH inhämtas kunskapen på annat håll.

HUTH-studier

Arbetskalender HUTH
Bedömning och betyg
Behörighet för vidare studier
HUTH-lärare och övrig personal
Praktisk information, lunchtider, skåp, karta
Provperiod och utvärdering
Moduler
Närvaro och frånvaro
Om att avbryta HUTH-studier
Studieupplägg och kurser
Studentexamen för HUTH-studerande
> Bedömning och kompensationsregler
Stöd i studierna vid HUTH-studier
Tentamen i grammatik
Tentamen för HUTH-studerande
Omtagning av HUTH-kurser

Studentkullen våren 2019

Frågor?